

Impactul neglijenței în verificarea potențialului de risc al partenerilor de business asupra TVA

Deloitte.

Verificarea regulata a potențialului de risc al partenerilor de business devine din ce în ce mai stringenta. Agenția Națională de Administrare Fiscala (ANAF) aplica, deja de câțiva ani, principiul preluat din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene care stabilește ca, atunci când are loc o evaziune în domeniul TVA, părțile implicate în tranzacție „știa sau ar fi trebuit sa știe“ ca participa la evaziune fiscala.

Începând cu 1 ianuarie 2018, și Codul fiscal confera în mod specific ANAF dreptul de a refuza deducerea TVA daca aceasta demonstreaza, dincolo de orice îndoiala, ca o companie știa sau ar fi trebuit sa știe ca achiziția efectuată era implicată într-o fraudă privind TVA, indiferent de etapa din lanțul de livrari/prestari în care a intervenit. Același principiu se aplica însa și pentru livrarile intracomunitare, în special în cazul bunurilor care sunt transportate în afara României de catre client. În acest caz, suspiciunile ce ar putea plana asupra unei persoane juridice în lipsa verificării clienților pot duce la anularea aplicării scutirii de TVA, în masura în care clienții nu transporta bunurile respective în alt stat membru UE.

Astfel, devine absolut necesara verificarea regulata a potențialului de risc al partenerilor de business. Companiile sunt nevoite sa demonstreze ca au efectuat investigații rezonabile asupra partenerilor de afaceri, spre exemplu cu privire la statutul fiscal, reputația, istoricul procesual, datoriile, sediul, numarul de angajați. Toate aceste verificari ar trebui sa evedențieze daca pot exista suspiciuni de fraudă privind TVA la nivelul partenerilor de business.

Autoritațile considera ca acele societăți care nu au efectuat un demers de due diligence în relațiile lor de business sunt neglijente, neglijența ce le poate face suspecte. Dincolo de interpretarea legislației, care face obiectul multor contestații administrative și litigii cu autoritațile, se afla dificultatea de a îndeplini cerința de a fi diligent în relațiile contractuale pentru a preveni potențiale dispute și riscuri.

Întrebarea “ce masuri concrete poate lua o companie și ce criterii ar trebui sa urmareasca atunci când își verifica partenerii?” își gasește raspuns incomplet în legislația și practica fiscala din România.

Instrumentele puse la dispoziție de ANAF permit verificarea codurilor de TVA / informațiilor despre partenerii de business. Astfel, se pot face verificari în cele doua registre existente la nivelul ANAF (Registrul contribuabililor inactivi sau reactivați, respectiv Registrul persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA) sau cu ajutorul altor surse de informații - obligații fiscale restante, lipsa angajaților, sediul social etc.

Totuși, chiar și aceste criterii sunt discutabile, pentru ca nu releva de fiecare data situația reala a societății verificate, în practica existând cazuri în care informația nu este actualizata în timp real. Mai mult, implica o

activitate detectivistica ce presupune alocarea de costuri și resurse umane. În final, acest efort ar putea sa nu dea rezultate, iar un partener aparent corect sa se dovedeasca, ulterior, fraudulos sau invers. Însa tot acest efort ajuta companiile sa poata argumenta ca au facut verificari rezonabile, iar informațiile disponibile au indicat un caracter corect al partenerului de business.